

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119208515
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119208515.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: U. W., nar. XX.XX.XXXX a D. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, P. a otec: U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y..X.. F. XX/XX, P., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, LL.M., advokátom, so sídlom Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Maloletý U. a maloletý D. sa s účinnosťou od 07.10.2019 **z v e r u j ú** do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Otec je **p o v i n n ý** platiť výživné na maloletého U. v sume vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona a na maloletého D. v sume vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 07.10.2019, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.10.2019 do 31.10.2020 na maloletého U. v sume 371,25 Eur a na maloletého D. v sume 371,25 Eur je otec **p o v i n n ý** zaplatiť k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 15,- Eur pri každom nedoplatku spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čí len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

IV. Styk otca s maloletými deťmi sa **n e u p r a v u j e**.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí sa návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 07.10.2019 domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého U. sumou 100,- Eur mesačne a maloletého D. sumou 50,- Eur mesačne. V návrhu uviedla, že maloleté deti pochádzajú z jej vzťahu s otcom maloletých detí, s ktorým žili v spoločnej domácnosti do roku 2015. Od tejto doby zabezpečuje výlučnú starostlivosť o deti, otec sa deťmi nestretáva, neprispieva na ich výživu. S maloletými deťmi žije v prenajatom byte s kuchyňou a príslušenstvom. Je na rodičovskej dovolenke s maloletou A., A.. XX.XX.XXXX, ktorá sa narodila s jej aktuálneho vzťahu. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na tri maloleté deti. Náklady na domácnosť má v sume 650,- Eur.

2. Otec vo vyjadrení k návrhu matky doručenom súdu dňa 10.12.2019 a dňa 20.12.2019 uviedol, že matka ho neinformuje o maloleťoch, o ich zdravotnom stave, školskej dochádzke, vývoji, výchove a ostatných skutočnostiach súvisiacich so životom maloleťoch. Ďalej uviedol, že vo výkone trestu je od 12.12.2018 a ukončenie má 28.02.2023. Za posledných 12 mesiacov vo výkone trestu pracoval v období od 19.03.2019 do 25.06.2019 s príjmom cca 40,- Eur v hrubom a v období do 02.07.2019 do 11.09.2019 s príjmom cca 24m,- Eur v hrubom. Od 12.09.2019 je študentom denného štúdia Gymnázia Trnava, takže nemá žiaden príjem z pracovného pomeru. Nemá žiadne opakujúce sa výdavky. So zverením maloleťoch detí do osobnej starostlivosti matky súhlasil, pričom žiadal aby mu bola určené výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa s ohľadom na jeho súčasné postavenie (výkon trestu a žiadne majetkové pomery). Zároveň žiadal, aby súd určil matke povinnosť informovať ho o maloleťoch na základe jeho žiadosti podanej dňa 09.12.202019.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a výsluchom matky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, keď pojednával v neprítomnosti otca maloleťoch detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že s otcom maloleťoch detí nežije v spoločnej domácnosti asi 6 rokov. Odsťahovala sa aj s deťmi preč. Jej príjem v čistom je 700,- až 750,- Eur mesačne zo zamestnania. Má ale exekúciu a sú jej vykonávané zrážky zo mzdy a príjem jej je vyplácaný vo výške 500,- Eur mesačne. Býva v rodinnom dome s partnerom a troma maloleťoch deťmi. Maloletá A. pochádza z jej vzťahu s aktuálnym partnerom. Výdavky na nehnuteľnosť sú 600,- Eur mesačne. Úvery, ani pôžičky nemá. Jej partner má príjem vo výške 1.200,- až 1.500,- Eur v čistom. Vlastní osobné auto Daewoo Kalos, v hodnote približne 700,- Eur. Maloletý U. navštevuje 3. ročník ZŠ a má bežné výdavky. Zdravotný stav má dobrý, ale nosí okuliare s čím sú spojené zvýšené výdavky. Maloletý D. navštevuje 2. ročník ZŠ a tiež má bežné výdavky. Zdravotný stav má dobrý, ale tiež nosí okuliare. Stretávanie otca s maloleťoch deťmi nežiada upravovať.

5. Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že otec súhlasí so zverením maloleťoch detí do osobnej starostlivosti matky a žiada, aby mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloleťoch detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťaťa. Otec upustil od svojho návrhu na úpravu styku s maloleťoch deťmi, nakoľko sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a stretávanie s maloleťoch deťmi by bolo ťažšie realizovateľné. Právo na úpravu stretávania bude realizovať po prepustení s výkonom trestu odňatia slobody. Z manželstva otca pochádzajú dve maloleťoch deti, S. a P., ktoré boli rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto č.k. 12P/56/2019-103 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany matky detí, avšak počas mesiaca august 2020 matka maloleťoch detí opustila domácnosť svojej matky. Stará matka nezvládala starostlivosť o maloleťoch deti a na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany sp.zn. 13P/104/2020 zo dňa 11.08.2020 boli maloleťoch deti dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Klčové, pracovisko Myjava. Aktuálne prebieha na Okresnom súde Nové mesto nad Váhom konanie o zverenie maloleťoch detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca. Otec si voči maloleťoch deťom pochádzajúcim z manželstva plní vyživovaciu povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima.

6. Procesný opatrovník maloleťoch detí na pojednávaní uviedol, že so zverením maloleťoch detí do osobnej starostlivosti matky súhlasia, pričom navrhujú, aby súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti prihliadal na potreby maloleťoch detí, avšak zároveň na majetkové pomery, možnosti a schopnosti otca.

7. Z odpovede Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 18.12.2019 vyplýva, že otec maloleťoch nastúpil na výkon trestu dňa 12.12.2018 a predpokladaný koniec trestu má dňa 28.02.2023. Nie je pracovne zaradený. Pracovne zaradený bol v období od marca 2019 do septembra 2019, za ktoré obdobie dosiaľ čistý príjem vo výške 270,87 Eur. Negatívne poznatky o jeho pracovnej morálke neevidujú. Z posledného pracoviska bol vyradený z dôvodu denného štúdia.

8. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 07.01.2020 vyplýva, že matka poberá rodinné prídavky na tri maloleťoch deti, v roku 2019 vo výške 73,02 Eur mesačne a v období od 01.09.2016 do 30.09.2019 poberala rodičovský príspevok na maloleťoch A., nar. XX.XX.XXXX.

9. Z potvrdenia o príjme matky zo dňa 14.10.2020 vyplýva, že matka mala príjem zo zamestnania za obdobie od januára 2020 do septembra 2020 vo výške 3.415,73 Eur v čistom, priemerne 379,53 mesačne.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 30.09.2020 vyplýva, že matka býva s partnerom a troma maloletými deťmi v štvorizbovom rodinnom dome s kuchyňou a sociálnym zariadením, ktorý majú v prenájme. Za nájom s energiami platia sumu 600,- Eur mesačne. Matka pracuje vo firme LIDL v Trnave s príjmom cca 800,- Eur, poberá rodinné prídavky na tri maloleté deti vo výške 74,85 Eur a daňový bonus 3x 22,17 Eur. Partner matky má príjem približne 1.500,- Eur.

11. Z lustrácie matky v Registri obyvateľov zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že je slobodná a má tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Z lustrácie matky v sociálnej poisťovni zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že v septembri 2020 jej bola vyplatená nemocenská dávka vo výške 300,60 Eur.

12. Z lustrácie otca v Registri obyvateľov zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že otec je ženatý a má štyri vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom. Z lustrácie otca v sociálnej poisťovni zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že otec bol naposledy pracovne zaradený v období od 02.07.2019 do 11.09.2019 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. Z lustrácie otca v databáze ZVJS zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že otec vykonáva trest odňatia slobody do 28.02.2023.

13. Predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rodičov, ktorí spolu nežijú.

14. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté deti Jaroslav a Leo pochádzajú zo vzťahu ich rodičov. Rodičia maloletých detí spolu nežijú viac ako 5 rokov a rodičia sa pred podaním návrhu na súd na výkone rodičovských práv a povinností nedokázali dohodnúť. Matka spolu s maloletými deťmi býva v rodinnom dome. Spolu s ňou žije aj jej partner, s ktorým má ďalšie maloleté dieťa, A., nar. XX.XX.XXXX. Matka je zamestnaná a jej príjem v čistom je 700,- až 750,- Eur mesačne. Sú jej vykonávané zrážky zo mzdy z dôvodu exekúcie v sume 200,- až 250,- Eur mesačne. Rodinný dom majú v prenájme a celkové náklady sú vo výške 600,- Eur. Partner matky je zamestnaný a jeho príjem je 1.200,- až 1.500,- Eur. Vlastní osobné auto zn. Daewoo Kalos v hodnote asi 700,- Eur. Maloletý U. navštevuje 3. ročník a maloletý D. navštevuje 2. ročník základnej školy v Trnave. Obe deti majú bežné výdavky primerané ich veku. Ich zdravotný stav je dobrý, ale majú zvýšený výdavok súvisiaci s nákupom okuliarov. Otec maloletých detí je ženatý a z jeho manželstva pochádzajú dve maloleté deti, S., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX. Maloleté deti boli dočasne zverené do starostlivosti centra pre deti a rodiny Klčové, pracovisko Myjava, keďže stará matka do náhradnej osobnej starostlivosti ktorej boli zverené, starostlivosť nevládala a matka detí domácnosť opustila. Na ich výživu otec prispieva sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Otec je od 12.12.2018 vo výkone trestu odňatia slobody. Pracovne nie je zaradený, nakoľko bol vyradený z dôvodu denného štúdia na gymnázium v Trnave. Otec na výživu maloletých detí aktuálne neprispieva žiadnou sumou.

22. V konaní nebolo sporné, že maloleté deti sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky a otec sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, preto súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne riadne stará a s ich zverením do osobnej starostlivosti súhlasil aj otec. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, pretože k zásahu do výkonu rodičovských práv otca súdom nedošlo. Výšku výživného súd určil v závislosti od príjmových a majetkových schopností rodičov a po zhodnotení všetkých dôkazov súd uložil otcovi maloletých detí prispievať na ich výživou sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (tzv. minimálne výživné) s poukazom na § 62 ods. 3 ZR, ktorú povinnosť má každý rodič bez ohľadu na jeho majetkové pomery. Suma výživného v čase vyhlásenia rozhodnutia predstavuje 29,42 Eur mesačne (od 01.07.2020 v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 174/2020 Z.z. zo dňa 19.06.2020). Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti súd prihliadal na tú skutočnosť, že otec maloletých detí má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom, je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň je aj študentom denného štúdia strednej školy (gymnázium v Trnave) a jeho zárobkové možnosti sú aktuálne obmedzené.

23. Nakoľko súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu odo dňa podania návrhu matkou (od 07.10.2019) a otec počas tohto obdobia na ich výživu neprispel žiadnou sumou, vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom za obdobie od 07.10.2019 do 31.10.2020 vo výške 371,25 Eur (pomerná časť za mesiac október 2019 vo výške 23,25 Eur, t.j. 25 dní x 0,93 Eur/deň, november 2019 až jún 2020 vo výške 230,32 Eur, t.j. 8 mesiacov x 28,79 Eur a júl 2020 až október 2020 vo výške 117,68 Eur, t.j. 4 mesiace x 29,42 Eur) na každé z maloletých detí. Nedoplatok na zročnom výživnom súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach (§ 234 ods. 2 CSP) vo výške 15,- Eur mesačne popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok v prípade porušenia tejto povinnosti, tak aby jeho dlh bol splatený do 36 mesiacov.

24. Súd stretávanie otca s maloletými deťmi neupravil z dôvodu, že napokon ani jeden z rodičov upraviť stretávanie nežiadal. Navyše za danej situácie, keď sa otec maloletých detí nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Ďalej súd dodáva, že čo sa týka návrhu otca na úpravu stretávania maloletých detí so starými rodičmi zo strany otca, týmto sa súd nezaoberal, nakoľko v prípade, ak starí rodičia žiadajú

upraviť stretávanie s maloletými deťmi nič im nebráni podať si samostatný návrh. Avšak ako matka uviedla na pojednávaní, v stretávaní starých rodičov z otcovej strany s maloletými deťmi nebráni.

25. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporovcých konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

Odvolanie podané matkou a procesným opatrovníkom by nebolo právne účinné, nakoľko uvedení účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).